

K vymezení činností, které může vykonávat banka

Předpis • **Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZoB“)**

Ustanovení • **§ 1 odst. 1 a 3 ZoB**

Otázka *Je banka, která by měla zájem poskytovat svým klientům širší okruh služeb, oprávněna k výkonu následujících činností?*

1. Zprostředkování pojištění.
2. Zprostředkování v oblasti realit/realitního poradenství a zajištění souvisejícího financování.
3. Zprostředkování právních služeb zejména v oblasti mezigeneračního přechodu majetku ve vazbě na majetek uložený v bance nebo obhospodařovaný bankou.
4. Zprostředkování právních a dalších služeb v souvislosti se správou majetku nadace nebo nadačního fondu.
5. Zprostředkování v oblasti daňového poradenství.
6. Výkon činnosti správce svěřeneckého fondu (pokud občanský zákoník takové fondy zavede a umožní jejich správu právníckými osobami).

Odpověď *Obecně*

Banky smějí kromě bankovních činností uvedených v § 1 odst. 1 a odst. 3 písm. a) až n) ZoB (které lze označit za hlavní bankovní činnosti) vykonávat také činnosti, které s nimi podle § 1 odst. 3 písm. o) ZoB „přímo souvisejí“.

Zatímco činnosti v rámci finančního makléřství podle § 1 odst. 3 písm. i) ZoB (zejm. pojišťovacího zprostředkovatele) může banka při splnění zákonných předpokladů vykonávat bez toho, aby musely souviset s poskytováním „hlavních“ bankovních služeb, v případě činností podle § 1 odst. 3 písm. o) se musí jednat o činnosti přímo související s činnostmi podle § 1 odst. 1 a 3 písm. a) až n), tudíž službu podle § 1 odst. písm. o) lze poskytovat pouze ve spojení, resp. v návaznosti na některé výše uvedené hlavní bankovní služby.

Česká národní banka má za to, že cílem ustanovení umožňujícího výkon přímo souvisejících činností není umožnit bankám jen ty činnosti, které by byly nezbytným předpokladem výkonu hlavních bankovních činností, ale i další aktivity, pokud ovšem s hlavními činnostmi souvisejí, tedy zejména pokud souvisejí s konkrétními bankovními službami. Hlavní bankovní činnosti musí být v každém konkrétním případě rozhodující aktivitou, nikoliv doplňkem činnosti „přímo související“. Takové přímo související činnosti nebudou typicky odpovídat vymezení živností, případně dalších podnikatelských oborů, ale budou užší, neboť budou navíc zahrnovat dodatečné omezení spočívající ve vazbě na hlavní činnosti banky.

Ad 1 (pojištění)

Zprostředkování pojištění může banka vykonávat v rámci hlavní bankovní činnosti finančního makléřství podle § 1 odst. 3 písm. i) ZoB a po získání registrace pojišťovacího zprostředkovatele (viz úřední sdělení České národní banky ze dne 29. 10. 2004 k § 1 odst. 3 písm. i) a odst. 4 ZoB). Zprostředkování pojištění tak nemusí přímo nebo jinak souviset s jinou bankovní činností.

Ad 2 (oblast realit)

Zprostředkování v oblasti realit/realitního poradenství v obecné rovině nesouvisí přímo s hlavními bankovními činnostmi. V opačném případě by mohla banka zprostředkovávat nebo i provádět jakýkoliv nákup a prodej s tím, že v souvislosti s tím poskytuje klientům úvěry. Výjimkou však je poradenství a do jisté míry i

zprostředkování v oblasti realit pro zákazníky, kteří žádají o úvěr a banka jim napomáhá v posouzení jeho účelnosti, výše, případně nastavení pravidel s ohledem na použití nemovitosti jako zajištění (zprostředkování znaleckého ocenění apod.).

Ad 3 (mezigenerační přechod majetku)

Opět platí, že obecně takové zprostředkování není činností související s činností banky. Pokud by však šlo o majetek, který banka spravuje nebo obhospodařuje v rámci hlavních bankovních činností, může být zprostředkování doplňkových služeb k tomuto majetku (např. zprostředkování právního poradenství ohledně dědictví) považováno za „přímo související“ činnost.

Ad 4 (správa nadačního jmění a ostatního majetku nadace nebo nadačního fondu.)

Pokud jde o zajištění správy nadačního jmění a ostatního majetku nadace nebo nadačního fondu, je podstatné, jaké hodnoty by byly v majetku nadace nebo nadačního fondu. V řadě případů bude takovou činností možné podřadit poskytování investičních služeb podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Banka musí v takovém případě získat povolení k poskytování odpovídající investiční služby. Správu případného dalšího majetku, pokud by tvořil zcela okrajovou část portfolia, lze považovat za „přímo související“ činnost. Správa majetku nadace nebo nadačního fondu, který by spočíval z podstatné části v nemovitostech, vazbu na hlavní bankovní činnosti postrádá.

Pokud by banka legitimně spravovala (obhospodařovala) majetek nadace nebo nadačního fondu, jak je popsáno výše, lze považovat zprostředkování právních, daňových apod. služeb za přímo související činnost.

Ad 5 (daňové poradenství)

Zprostředkování v oblasti daňového poradenství lze považovat za přímo související činnost, pokud se týká majetku svěřeného bance do správy nebo obhospodařování, vyloučit nelze ani přímou souvislost takového zprostředkování s dalšími bankovními činnostmi.

Ad 6 (svěřenecké fondy)

Pokud budou svěřenecké fondy do českého právního řádu zavedeny a pokud to jejich úprava umožní, mohou banky vykonávat činnost svěřeneckého správce za v zásadě stejných podmínek, jako by šlo o správu majetku nadace nebo nadačního fondu, viz výše. Totéž platí již dnes pro případ svěřeneckého fondu zřízeného podle zahraničního práva.

Význam
odpovědi pro její
adresáty

Tato odpověď vyjadřuje názor pracovníků České národní banky. Soud a případně i bankovní rada České národní banky mohou zaujmout odlišný názor. Postup v souladu s odpovědí však bude ČNB při výkonu dohledu nad finančním trhem považovat v mezích odpovědi a jejich východisek za postup v souladu s právními předpisy, ledaže z okolností vyplýne neaplikovatelnost odpovědi na daný případ.

Kontaktní osoba: Miloš Machač
Datum: 3. 6. 2011